PARLAMENTUL EUROPEAN

2004 *2009*

Comisia pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne

PROIECT DE RAPORT

privind delegația LIBE în Italia din 18/19 septembrie

(starea de urgență privind taberele nomade)

RAPORTOR: Gérard DEPREZ

(NB: Anexele I şi II sunt publicate într-un document separat)

CUPRINS

RAPORTUL DELEGAȚIEI.....3-21

1. Delegaţia:

La 7 iulie 2008, Parlamentul European a organizat o dezbatere asupra unei întrebări cu solicitare de răspuns oral care viza în mod special o decizie a guvernului italian de efectuare a unui „recensământ" al populaţiei, în special de etnie rromă, care locuieşte în taberele nomade din regiunile Latium, Campania şi Lombardia.
Rezoluţia depusă în cadrul dezbaterii plenare a fost adoptată la 10 iulie 2008, iar Comisia pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne (LIBE) a primit autorizaţia din partea Conferinţei preşedinţilor de a trimite o delegaţie la Roma pentru o întâlnire cu autorităţile naţionale şi judiciare cu scopul formării unei viziuni mai clare asupra situaţiei taberelor nomade, subiect al unor măsuri urgente recente adoptate de guvernul italian.

O scurtă trecere în revistă a principalelor evenimente legate de acest subiect care au avut loc înainte de vizita delegaţiei LIBE este prezentată la sfârşitul prezentului raport.

O selecţie a documentelor oficiale care tratează starea de urgenţă în ceea ce priveşte situaţia taberelor nomade din Italia este prezentată în anexa 1. Anexa 2 subliniază contribuţia ONG-urilor.

Având în vedere volumul de lucru al serviciilor de traducere la sfârşitul legislaturii PE, nu va fi posibilă obţinerea traducerii complete a anexelor I şi II.

Membrii delegaţiilor au fost:
Gérard DEPREZ, preşedintele Comisiei pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne şi şeful delegaţiei, Lívia JÁRÓKA (PPE-DE), Claudio FAVA (PSE), Viktória MOHÁCSI (ALDE), Els DE GROEN-KOUWENHOVEN (Verts/ALE), Roberta ANGELILLI (UEN) şi Giusto CATANIA (GUE).

Următorii membri ai Parlamentului European au luat de asemenea parte la toate sau la o parte din lucrările delegaţiei:
Alfredo ANTONIOZZI (PPE-DE), Mario BORGHEZIO (UEN), Armando VENETO (PPE-DE), Fabio CIANI (ADLE), Roberto FIORE (NI), Monica FRASSONI (Verts/ALE), Elisabetta GARDINI (PPE-DE), Marian-Jean MARINESCU (PPE-DE), Maria Grazie PAGANO (PSE), Luca ROMAGNOLI (NI), Senastiano SENZARELLO (PPE-DE), Adina-Ioana VALEAN (ADLE), Renate WEBER (ADLE), Stefano ZAPPALÀ (PPE-DE).

2. Vizita

Vizita a avut loc între 18 şi 20 septembrie 2008, în acest context delegaţia având şansa să se întâlnească cu membrii camerelor italiene de comerţ, cu ministrul italian pentru afaceri interne, cu primarul Romei, Autoritatea Italiană pentru Protecţia Datelor şi un număr de ONG-uri.

Luând în considerare rezoluția PE din 10 iulie 2008, delegația LIBE s-a concentrat în principal asupra următoarelor aspecte (aflate sub responsabilitatea Comisiei LIBE):

- riscurile discriminării directe sau indirecte (articolul 13 din Tratatul CE) care pot apărea în urma recensământului unor categorii de persoane, precum nomazii de etnie rromă, recensământ realizat pentru asigurarea siguranței publică;
- protecția drepturilor omului, în special a drepturilor minorilor;
- expulzarea cetățenilor UE pe considerente care nu respectă legislația europeană şi în special Directiva 38/2004 (această chestiune constituie de asemenea subiectul unui raport de inițiativă LIBE referitor la situația din toate statele membre, un chestionar fiind trimis tuturor parlamentelor naționale);

18 septembrie 2008

1. Întâlnirea cu reprezentanții parlamentelor naționale[1]

Prima reuniune a delegației a fost cu președinții și vice-președinții comisiilor pentru afaceri constituționale și pentru afaceri europene din cadrul parlamentelor naționale și următorii reprezentanți ai parlamentului italian[2]:
- Rossana BOLDI, președinta Comisiei pentru afaceri europene, Senat (LEGA NORD)
- Mario PESCANTE, președintele Comisiei pentru afaceri europene, Cameră (PDL)
- Domenico BENEDETTI VALENTINI, vicepreședinte al Comisiei pentru afaceri constituționale, Senat (PDL)
- Roberto ZACCARIA, vicepreședinte al Comisiei pentru afaceri constituționale, Cameră (PD*)*

Următorii parlamentari au participat de asemenea la reuniune: Sandro GOZI (Deputato - PD) Maurizio TURCO (Deputato Radicale - PD), Rita BERNARDINI (Deputato Radicale - PD), SANTINI (Senatore PDL), MARINARO (Senatrice PD)

Italienii a deschis reuniunea prin discursuri de întâmpinare, subliniind dorința unui dialog cu delegația LIBE, în special în legătură cu:
- siguranța internă și discriminarea (BOLDI),
- impactul extinderii asupra unor țări precum România (PESCANTE),
- consolidarea drepturilor fundamentale (VALENTINI),
- necesitatea verificării imediate a respectării principiilor UE de către legislația italiană (ZACCARIA), astfel cum a făcut recent guvernul italian în ceea ce privește cele trei proiecte de „decrete legislative" de punere în aplicare a directivelor privind statutul refugiaților, reîntregirea familiei și libera circulație a cetățenilor europeni.

Răspunzând la aceste mesaje, președintele DEPREZ a subliniat faptul că delegația LIBE viza consolidarea dialogului între legislatorii europeni și cei naționali, respectând în același timp pe deplin independența acestora.
În această perspectivă, acesta a explicat că LIBE a acordat o atenție deosebită legislației italiene recent adoptate care consideră drept „circumstanță agravantă" pentru orice fel de infracțiune simplul fapt că, în momentul comiterii delictului, infractorul se afla ilegal pe teritoriul Italiei. Potrivit LIBE și serviciilor legale ale Comisiei Europene și ale Parlamentului European, o astfel de prevedere este discriminatorie și contrară principiilor CE privind libera circulație a cetățenilor UE.
În aceeași perspectivă, președintele Deprez a făcut referire la proiectul de „decret legislativ" de punere în aplicare a Directivei 2004/38 (privind libera circulație și ședere a cetățenilor europeni) care ar putea fi incompatibil cu legislația CE.

Apoi au luat cuvântul următorii participanți:

[1] O înregistrare audio a reuniunii este disponibilă la următoarea adresă: http://www.radioradicale.it/scheda/262587/incontro-del-comitato-per-le-liberta-civili-la-giustizia-e-gli-affari-interni-del-parlamento-europeo-con-i

[2]

- Luca ROMAGNOLI, care a subliniat faptul că în Italia, non-cetățenii se pot bucura chiar de mai multe drepturi şi facilități decât cetățenii italieni, de exemplu aceştia nu plătesc impozite şi taxe administrative. Pentru a-şi susține afirmația, acesta a prezentat sinapsa anexată;
- Giusto CATANIA a făcut referire la avizul întocmit de serviciile legale ale PE privind circumstanța agravantă şi la natura discriminatorie a acestuia şi a subliniat faptul că aspectele recente de securitate legate de prezența străinilor în Italia au fost dramatizate în mod nejustificat;
- Els DE GROEN-KOUWENHOVEN şi-a exprimat surpriza în legătură cu mesajele contradictorii apărute asupra „pachetului de securitate" italian. În timp ce, potrivit guvernului italian, „pachetul de securitate" şi în special recentele „ordine de urgență" vizau în principal integrarea completă a etniei rome, un nou mesaj a fost primit din raportul Agenției pentru drepturi fundamentale şi din alte surse potrivit cărora măsurile luate erau în general de natură represivă, reclamându-se de asemenea maltratarea gravă a copiilor romi de către „Carabinieri"[1];

În timpul discursului, dna. De Groen-Kouwenhoven a fost întreruptă de protestul mai multor membri italieni ai parlamentului național şi european, iar preşedintele Deprez a invitat-o să se axeze pe chestiunile legislative. Ulterior, aceasta a reiterat îngrijorarea Comisiei Europene şi a Parlamentului European privind posibila discriminare între cetățenii europeni în cazul expulzării din taberele nomade.

Preşedintele BOLDI a condamnat declarațiile dnei DE GROEN ca fiind nefondate, iar preşedintele PESCANTE a reacționat făcând referire la aceste acuzații drept un exemplu negativ al mentalității țării de origine a dnei De Groen-Kouwenhoven.

Vicepreşedintele ZACCARIA a intervenit imediat şi a atras atenția celor prezenți asupra faptului că dna. DE GROEN nu acuza pe nimeni ci doar făcea referire la sursele externe.
Acesta a invitat apoi audiența să se concentreze asupra naturii specifice, în cadrul legal italian, a măsurilor de protecție civilă a „ordinelor de urgență" din mai 2008 care solicitau amprentarea nomazilor, care erau incontestabile. Aceste tipuri de măsuri excepționale, chiar şi de natură administrativă, pot suspenda temporar aplicarea legii ordinare. Potrivit vicepreşedintelui ZACCARIA, cel puțin în prima etapă a existenței acestora, „ordinele" erau puse în aplicare în mod inconsistent şi au ridicat probleme serioase în exteriorul şi în interiorul țării.
Abia în cea de-a doua etapă, situația legală a fost clarificată prin adoptarea de către ministrul internelor a „liniilor directoare" interpretative, aprobate anterior de către Autoritatea națională de protecție a datelor („Garante").

Senatorul SANTINI a intervenit apoi, reamintind faptul că, în legislatura anterioară a Parlamentului European, el a fost raportorul pentru Directiva privind libera circulație a cetățenilor europeni. În mod regretabil, la acea vreme nu se prevedea circulația a sute de mii de cetățeni europeni astfel cum s-a întâmplat în urma extinderii UE pentru noile state membre. Prin urmare, Directiva 2004/38 nu trebuie să ia în considerare doar situația etniei rome, ci şi a altor minorități.

[1] O anchetă judiciară se află în desfăşurare în această privință.

Vicepreşedintele VALENTINI a reamintit celor prezenţi că a existat deja o situaţie obiectivă de urgenţă în cadrul guvernului anterior. Acesta a luat la cunoştinţă aspectul referitor la legea privind „circumstanţele agravante”, însă i-a informat pe cei prezenţi că Tribunalul Latina a trimis recent cazul Curţii Constituţionale italiene, în curând fiind disponibilă o poziţie juridică definitivă. Acesta a afirmat, de asemenea, că diferitele comunităţi prezente pe teritoriul Italiei ar trebui să fie egale în faţa legii.

De asemenea, WEBER s-a concentrat asupra circumstanţei agravante. Aceasta a menţionat că în general, în dreptul penal, circumstanţele agravante sunt legate de comportamentul specific al persoanei vizate şi nu de statutul acesteia. Aceasta a observat, de asemenea, un posibil conflict interpretativ între Curtea Constituţională a Italiei şi Curtea Europeană de Justiţie.

Dna. MOHÁCSI a pus o serie de întrebări:
- pe ce bază s-a hotărât concentrarea asupra unui anumit grup social (nomazii),
- de ce Italia nu a plasat etnia rromă pe lista minorităţilor naţionale,
- dacă întregul „pachet de securitate” sau doar o parte a acestuia a fost înaintat Curţii Constiuţionale,
- dacă parlamentarii naţionali consideră că „pachetul de securitate” tratează în mod corect cetăţenii europeni, resortisanţii ţărilor terţe şi apatrizii.

Dna. JÁRÓKA a întrebat câţi copii de etnie rromă au fost despărţiţi de părinţi de către autorităţile italiene şi a ridicat problema expulzării automate a cetăţenilor europeni pentru infracţiuni cu condamnări de doar 2 ani.

Senatoarea MARINARO a subliniat importanţa integrării minorităţilor şi a îmbunătăţirii dialogului interparlamentar, a pregătirii reuniunilor viitoare prin concentrarea în special asupra aspectelor care trebuie dezbătute. Aceasta a încheiat lăudând sprijinul acordat de Comisia Europeană.

Dna. ANGELILLI a considerat utile astfel de reuniuni şi a lăudat iniţiativa guvernului de a trimite proiectul de legislaţie Comisiei Europene. În ceea ce priveşte aspectele organizaţionale ale acestui tip de reuniuni, aceasta a considerat relevantă traducerea documentelor (precum ordinele de urgenţă ale guvernului şi avizul Crucii Roşii).
Făcând referire la avizul serviciilor legale ale Parlamentului European, aceasta a subliniat faptul că circumstanţa agravantă poate fi îndoielnică pentru cetăţenii UE, însă este legală atunci când se aplică resortisanţilor ţărilor terţe.
În final, aceasta a făcut referire la situaţia critică a copiilor romi care sunt practic abandonaţi.

Dl. MARINESCU şi-a exprimat nemulţumirea faţă de ceea ce a afirmat preşedintele PESCANTE privind problemele de securitate legate de aderarea României la UE, având în vedere faptul că românii constituie una dintre cele mai active şi integrate comunităţi din Italia. Este adevărat că există probleme, însă acestea nu pot fi generalizate. În această perspectivă, acesta a pus două întrebări: care este obiectivul real al „recensământului”? În cazul în care există o situaţie de urgenţă socială reală, cum intenţionează autorităţile să o soluţioneze?

Preşedintele BOLDI **a subliniat** necesitatea esenţială de asigurare a identităţii oricărei persoane, în special a copiilor, pentru a evita exploatarea acestora de către reţelele criminale.

Dl. GOZI a considerat că Italia se confruntă cu o problemă structurală care poate fi cu greu soluționată prin intermediul instrumentelor de urgență.
Acesta a informat delegația LIBE că opoziția a votat împotriva adoptării decretelor legislative pe baza aceloraşi argumente menționate de delegația LIBE şi Comisia Europeană în ceea ce priveşte circumstanța agravantă.
Făcând referire la transpunerea de către Italia a Directivei 2004/38, acesta consideră că anularea sarcinii probei pentru cetățenii europeni (care, conform unui decret, trebuie să furnizeze probe pentru natura licită a resurselor financiare) nu este în conformitate cu directiva. În plus, neînregistrarea după trei luni de prezență pe teritoriul Italiei nu justifică expulzarea unui cetățean european.

Răspunzând dnei. JAROCKA, vicepreşedintele VALENTINI a reamintit faptul că fiecare expulzare trebuie hotărâtă de un judecător şi nu de o autoritate administrativă. Răspunzând dnei. MOHÁCS, acesta a reamintit faptul că măsurile italiene nu vizau o anumită minoritate şi, în orice caz, integrarea constituie un proces în două etape care necesită dorința sinceră a fiecăruia de a fi integrat în societatea italiană.

Preşedintele BOLDI a încheiat reuniunea afirmând că aceasta a fost una fructuoasă şi că vor urma şi alte reuniuni, poate mai concentrate şi mai bine pregătite în avans, cu scopul de a consolida relațiile dintre parlamentarii naționali şi cei europeni.

2. Reuniunea cu organizațiile publice autorizate şi cu ONG-urile

Întâmpinând toate instituțiile şi ONG-urile, preşedintele DEPREZ a adus în discuție o serie de întrebări precum:
1) rolul exact jucat în ceea ce priveşte recensământul din taberele nomade;
2) cum au fost colectate datele prin intermediul recensământului;
3) cum privesc aceştia situația romilor din Italia şi cum este asigurată protecția drepturilor omului şi a libertăților civile.

Reprezentantul UNCHR, Paolo ARTINI, a afirmat că 20% din cei 160 000 de romi din Italia provin din Balcani şi că aceştia nu pot fi expulzați deoarece pot fi considerați solicitanți de azil. Acesta a denunțat un climat din ce în ce mai dominat de rasism şi xenofobie în mai multe sectoare ale societății italiene şi în general o indiferență crescândă a opiniei publice asupra situației resortisanților țărilor terțe.
Din nefericire, autoritățile italiene nu pun în aplicare o politică reală de integrare şi, în plus, nu condamnă, aşa cum ar trebui, actele rasiste şi, în unele ocazii, episoadele de maltratare şi violență de către agenții de aplicare a legii. Acesta a făcut referire din nou la „Carta romilor" a UNCHR şi a afirmat că principala responsabilitate a situației curente ar trebui privită din punctul de vedere al lipsei de voință din partea politicienilor;

Reprezentantul UNICEF, dl. SALVAN, a explicat faptul că UNICEF a inițiat o campanie împotriva tuturor formelor de discriminare şi pentru drepturile copiilor şi a avut o serie de reuniuni şi discuții cu ministrul MARONI privind posibilul impact al „pachetului de securitate" şi al „ordinelor de urgență". Acesta a accentuat nevoia de a se baza pe un dialog real cu comunitatea rromă, precum şi necesitatea unei recunoaşteri formale de către Italia a romilor ca cetățeni conform convenției COE. Acesta a insistat asupra necesității unei politici

eficiente de integrare prin promovarea educației, muncii, drepturilor copiilor, sănătății, locuințelor etc.

Reprezentantul Crucii Roşii din Italia (CRI), dl. CAPUANO, a afirmat că CRI acționează ca un intermediar pentru comisarul extraordinar al guvernului şi că, în ceea ce priveşte recensământul, acesta joacă un rol activ doar în Roma. CRI nu este implicată în operațiunile legate de recensământ în Napoli şi Milano, Crucea Roşie acționând acolo doar pentru asistență medicală.
În Roma, Crucea Roşie a colectat „fogli notizie" (formulare cu informații legate de sănătate, nume, prenume etc.) de la persoanele voluntare care participau la recensământ, distribuind de asemenea formulare specifice care permit accesul liber la sănătate şi la serviciile pentru cetățeni în Roma.

În ceea ce priveşte recensământul, Crucea Roşie a acționat în 36 de aşezări, în principal neautorizate, concentrându-se în primul rând asupra persoanelor vulnerabile. Datele legate de situația actuală vor fi colectate direct de CRI până la mijlocul lui octombrie.
Potrivit Crucii Roşii, amprentarea nu a fost necesară, datele personale fiind păstrate de un responsabil cu protecția datelor al CRI, fiind disponibile doar în condiții stricte (de exemplu disponibile judecătorilor pentru audieri penale).
O versiune cu date anonime va fi trimisă unui institut în scopuri statistice.
În realizarea acestor activități, CRI îşi interpretează misiunea ca pe un mijloc de garantare a identității a 2 500 de persoane în situații vulnerabile.

Dl. CAPUANO a răspuns ulterior unor întrebări adresate de dna. De Groen, dna. Valean, Weber, Romagnoli, Borghezio e Frassoni.

Reprezentanta OPERA NOMADI, dna. LUONGO a prezentat o serie de cifre generale în ceea ce priveşte natura minorității rome, reamintind faptul că prezența acesteia pe teritoriul Italiei datează încă din secolul XIV; 60/70% din această populație este sub 18 ani, speranța de viață fiind în medie cu 20 de ani mai mică decât la celelalte populații. Populația educată constituia o minoritate, de cele mai multe ori în cazurile în care copiii abandonați sau abuzați erau luați de la părinți şi plasați în instituții.

Reprezentatul AMNESTY INTERNATIONAL a denunțat gradul ridicat de rasism şi xenofobie în unele sectoare din partea opiniei publice italiene (un fenomen care îngrijorează şi unele autorități publice la nivel înalt) şi climatul sporit de frică şi ură împotriva resortisanților țărilor terțe. Acesta consideră că aceste tendințe îngrijorătoare au fost parțial alimentate în opinia publică de unele partide politice şi printr-o comunicare publică înşelătoare privind obiectivele „pachetului de securitate" şi ale ordinelor de urgență.

Reprezentantul CARITAS a afirmat că, potrivit Opera Nomadi, există 200 000 romi, în timp ce ministrul italian al internelor vorbeşte despre 130 000 romi, dintre care aproximativ 50% sunt resortisanți italieni. Din nefericire, cel mai recent recensământ general al populației italiene datează din 1995 şi, potrivit Caritas, există discriminări. Acest aspect a fost ignorat câțiva ani, însă a izbucnit în prezent; reprezentantul Caritas a vorbit de asemenea despre diferitele tipuri de tabere, unele autorizate, altele nu, altele aflate sub administrația Romei.

Reprezentantul COMUNITA DI ST EGIDIO, dl. Paolo CIANI, a reamintit faptul că ministrul

MARONI a anunțat, în timpul unei audieri parlamentare din 25 iunie că „am solicitat prefecților să colecteze amprente de la toate persoanele, inclusiv minori” şi că mesajul a fost transmis de presă publicului. În plus, ca urmare a unei astfel de declarații, comisarul extraordinar al guvernului în Napoli a început amprentarea a 350 de persoane (dintre care 50 erau minori). Această acțiune a fost apoi întreruptă din cauza criticilor venite din partea autorităților europene (Parlamentul European şi comisarul COE pentru drepturile omului). Prin urmare, dl. CIANI a remarcat faptul că „Liniile directoare” adoptate la 23 iunie oferă o interpretare corectă a modului în care ar trebui aplicate „ordinele de urgență”. Din nefericire, liniile directoare nu au fost făcute publice, nici măcar prin intermediul unei conferințe de presă, fapt ce a dus la confuzii şi dificultăți pentru populația interesată să le invoce.

Dna. GRAZIANO, reprezentanta ARCI, a reamintit faptul că romii reprezintă cea mai răspândită minoritate europeană, astfel încât problema va trebui de asemenea tratată la nivelul Uniunii Europene. Acesta a remarcat, de asemenea, că, în cazul în care obiectivul real era o mai bună integrare a acestei comunități în societatea italiană, ministrul pentru asistență socială ar fi reprezentat o alegere mai bună. De asemenea, acesta a subliniat că cea mai bună modalitate de integrare a etniei rome ar fi asocierea reprezentanților comunității la programele de integrare în special prin combaterea exploatării copiilor şi prin eliminarea oricărei forme de „transformare în ghetou”.

Dl. GUARNERI, reprezentantul asociației „Romii e Sinti insieme” a declarat că nu a existat o implicare reală a comunității rome, care s-a simțit exclusă de la orice formă de dialog. Acesta a subliniat faptul că etnia rromă nu ar trebui discriminată nici chiar sub forma unei discriminări aparent „pozitive”. De asemenea, acesta a obiectat împotriva actualei politici europene în domeniu şi împotriva lipsei de transparență privind destinația finală a acelor 250 milioane EUR alocate statelor membre de către Comunitatea Europeană pentru rezolvarea situației de urgență a romilor la nivel european.

Vineri, 19 septembrie 2008

Reuniunea cu „Garante-le” – autoritatea italiană pentru protecția datelor.

Preşedintele „Garante”, prof. Francesco PIZZETTI[1] (DPA), însoțit de dl. PAISSAN şi dl. CHIARAVALOTTI cu aceeaşi autoritate şi de secretarul general dl. BUTTARELLI, au întâmpinat delegația LIBE.
Profesorul PIZZETTI a informat delegația că, imediat ce „ordinele de urgență” au fost adoptate, autoritatea pentru protecția datelor a solicitat prefecților, în calitatea acestora de „comisari extraordinari”, să furnizeze informații legate de modul în care va fi realizat recensământul. Deoarece din răspunsurile primite s-a putut observa că prefecții puneau în aplicare „ordinele” în moduri diferite, DPA a contactat cabinetul ministrului internelor pentru a se asigura că „ordinele” vor fi puse în aplicare în mod consecvent. Pentru realizarea acestui lucru, Ministerul Internelor a decis întocmirea „Liniilor directoare” prin luarea în considerare a avizelor DPA-ului italian şi ale autorităților europene pentru protecția datelor, în special prin excluderea bazelor de date specifice şi a acțiunilor de întocmire a profilelor.
În aceeaşi perspectivă, pentru a evita orice discriminare pe considerente de naționalitate,

[1] http://www.garanteprivacy.it/garante/navig/jsp/index.jsp, Piazza di Monte Citorio n. 121 00186 Roma, *E-mail*: garante@garanteprivacy.it, Tel: (+39) 06.69677.1

DPA-ul italian şi Ministerul Internelor au convenit să nu colecteze date etnice sau religioase ci doar date medicale pe bază voluntară.

În acest context, DPA a remarcat faptul că amprentele trebuie luate doar în cazurile în care identificarea persoanelor nu se poate realiza prin alte mijloace, făcându-se distincţia între minorii cu vârsta de până la 6 ani (legea ordinară prevede că autorităţile de aplicare a legii pot solicita amprentarea unui minor şi, dacă este cazul, procurorul public acţionează, deşi liniile directoare stipulează că fără autorizaţia prealabilă a procurorului public, niciun minor nu poate fi amprentat). O altă distincţie ar trebui făcută între minorii cu vârste între 6 şi 14 ani, între 14 şi 18 şi adulţi.

Contactele între minister şi preşedintele Garante au continuat, iar în momentul în care liniile directoare au fost trimise preşedintelui, acesta a solicitat ca liniile directoare să fie făcute publice.
De asemenea, preşedintele Garante a solicitat ca datele colectate în mod ilegal să fie distruse şi a menţionat că nicio bază de date nu ar fi trebuit să fie creată, trebuind să fie efectuate controale adecvate.
Răspunzând întrebărilor membrilor PE, profesorul Pizzetii a explicat că:
- DPA va începe verificările la faţa locului doar la cererea persoanei vizate de date, pentru a verifica dacă liniile directoare sunt aplicate în mod corect;
- nu a fost primită de către preşedinte nicio plângere din partea vreunei persoane care să afirme că datele sale au fost utilizate greşit;[1]
- colectarea amprentelor şi a datelor legate de etnie şi religie a fost efectuată doar în Napoli, la începutul recensământului; DPA a intervenit pentru stoparea acesteia. În Roma, prefectul a aşteptat intervenţia preşedintelui înainte de începerea recensământului, în Milano fiind amprentate doar 4 persoane în cadrul unor investigaţii penale.

Reuniunea cu Gianni ALEMANNO, primarul Romei

După întâmpinarea călduroasă a delegaţiei LIBE, primarul ALEMANO a subliniat că:
- situaţia taberelor nomade era intolerabilă şi că erau necesare măsurile de urgenţă
- măsurile vor fi luate sub autoritatea comisarilor extraordinari prin asigurarea protecţiei drepturilor omului, a non-discriminării şi a siguranţei persoanelor interesate
- multe persoane care locuiesc în taberele nomade sunt cetăţeni europeni, altele sunt cetăţeni UE şi non-UE într-o situaţie care trebuie încă verificată (indiferent de etnie sau de alte aspecte);
- este necesară furnizarea de asistenţă şi acordarea de atenţie integrării nomazilor pentru

[1] *- Membrii PE au pus întrebări asupra: proporţionalităţii şi necesităţii ordinelor şi a declarării stării de urgenţă; ce s-a întâmplat în perioada dintre ordine şi întocmirea liniilor directoare; diferenţa dintre datele oferite de CRI şi cele ale autorităţilor (Catania); cum sunt tratate datele de către CRI şi dacă DPA va face o anchetă pentru a verifica dacă datele sunt tratate conform liniilor directoare (Fava); dacă obţinerea datelor minorilor este în conformitate cu legea ordinară a Italiei sau în derogarea acesteia (Renate Weber); informaţii suplimentare asupra datelor colectate în timpul recensământului (Mohacsi); amprentarea minorilor, care sunt motivele sociale din spatele recensământului, care sunt intervenţiile preşedintelui Garante (Agnoletto) etc. (răspunsurile sunt, în cazul în care sunt disponibile, introduse în declaraţiile preşedintelui Garante).*

planificarea unor astfel de intervenţii,
- în primul rând, este necesar să cunoaştem mai multe lucruri despre persoanele nomade (răspuns la o întrebare a membrului Parlamentului European CATANIA legată de faptul că programul şcolar a început deja, dar că nu au fost întreprinse acţiuni pentru instruirea copiilor nomazi, precum şi de nevoia intervenţiilor urgente în tabere);
- măsurile prevăzute de administraţiile anterioare ale oraşului au fost menţinute, în aşteptarea finalizării recensământului prevăzut pentru mijlocul lui octombrie; după aceea, prefectul, care în prezent deţine pe deplin competenţele în ceea ce priveşte integrarea nomazilor pe baza ordinelor aprobate de către guvern, va lansa o serie de intervenţii în domeniile integrării, locuinţelor, educaţiei, formării, muncii etc.;

Primarul ALEMANNO a afirmat, de asemenea, că prefectul este cel care se va ocupa de gestionarea datelor colectate. În ceea ce priveşte Directiva privind libera circulaţie, acesta a declarat că, conform legislaţiei italiene, persoanele aflate ilegal pe teritoriul Italiei vor fi expulzate.

Întâlnirea cu dl. MARONI, ministrul internelor
şi cu dl. Ronchi, ministrul pentru afaceri europene

Ministrul MARONI a întâmpinat delegaţia LIBE şi a făcut referire la prima reuniune cu preşedintele Deprez în cadrul căreia a fost adusă în discuţie problema „ordinelor de urgenţă".
Acesta a afirmat că punerea în aplicare a „ordinelor de urgenţă" era în desfăşurare, fiind astfel propus „recensământul" populaţiei şi al necesităţilor. Un prim raport cu toate informaţiile relevante a fost deja trimis la 1 august vicepreşedintelui Comisiei, dl. Barrot.
Ca urmare a fost primit un răspuns pozitiv din partea Comisiei. De fapt, vicepreşedintele Barrot a luat cunoştinţă de conţinutul raportului, în special de asigurarea dată de ministrul Maroni că nu erau colectate date pe considerente de origine etnică şi religie. Vicepreşedintele Barrot a solicitat să fie ţinut la curent cu aplicarea liniilor directoare oferite prefecţilor de ministrul Maroni.

Acesta a furnizat delegaţiei datele actuale în ceea ce priveşte recensământul: recensământul a fost realizat pe: 1 588 persoane în Lombardia, dintre care 773 minori; persoane în Campania, dintre care 786 minori; 2 679 persoane în Lazio, dintre care 1 228 minori;

De asemenea, acesta a informat delegaţia că 1 525 de copii frecventează şcoala, fapt ce demonstrează necesitatea întocmirii unui plan pentru educaţie împreună cu Ministerul Educaţiei, UNICEF, Crucea Roşie.
Conform programului, „recensământul" în cele 3 regiuni va fi finalizat până la mijlocul lui noiembrie, doar în acel moment începând a doua etapă a punerii în aplicare a „ordinelor de urgenţă". În timpul celei de-a doua etape, comisarii extraordinari vor trebui să:
- găsească amplasamente adecvate pentru noile tabere „legale" care le vor înlocui pe cele ilegale;
- asigure şcolarizarea copiilor;
- promoveze integrarea comunităţilor, asistenţa socială şi medicală, formarea şi munca;
Până în prezent, locuitorii taberelor nomade au răspuns pozitiv la recensământ, care are ca obiectiv acordarea unei identităţi şi a unui viitor.

Răspunzând împreună cu ministrul Ronchi la o serie de întrebări din partea membrilor PE, acesta a adăugat că scopul intervenţiei este acela de a elimina taberele abuzive şi condiţiile degradante în care trăiesc nomazii; obiectivul este acela de creare a unor zone rurale în care sunt furnizate servicii şi structuri, pentru asigurarea coexistenţei în condiţii de pace (aşa cum se întâmplă în Voghera);
Miniştrii şi-au exprimat speranţa că, datorită vizitei, va fi posibilă cel puţin depăşirea neînţelegerilor, dacă nu şi a contrastelor politice. Guvernul italian şi-a exprimat deja dorinţa de a găsi soluţii compatibile cu principiile UE şi pentru cele trei proiecte de decrete legislative care fac parte din „pachetul de securitate".

Asupra acestor texte, ministrul MARONI a informat în detaliu delegaţia LIBE că:
- Comisia Europeană a obiectat doar împotriva decretului legat de cetăţenii UE şi libera circulaţie, în timp ce aceasta a acordat undă verde pentru celelalte două măsuri (privind reîntregirea familiei şi azilul);
- o examinare suplimentară în guvernul italian şi parlament va fi necesară şi că acesta va trimite un text revizuit Comisiei şi Parlamentului European pentru a evita neconcordanţele cu legislaţia europeană.

În ceea ce priveşte măsura, deja în vigoare, de introducere a circumstanţelor agravante în legislaţia penală pentru cetăţenii UE care stau ilegal în Italia, ministrul a afirmat că pentru autorităţile italiene era clar că *aggravante* va fi aplicată doar cetăţenilor non-UE. Acesta era conştient că aspectul a ridicat probleme de conformitate cu legislaţia comunitară, însă a afirmat că acestea vor fi soluţionate printr-o interpretare „autentică" a legislaţiei şi nu prin modificarea formală a măsurii.

În ceea ce priveşte recensământul în taberele nomade şi datele colectate în Napoli înainte de întocmirea liniilor directoare, ministrul a afirmat că acestea vor fi prelucrate din nou conform liniilor directoare.

De asemenea, acesta a informat delegaţia că din momentul aprobării „decretului Amato" au fost expulzaţi 350 de cetăţeni UE, după caz, pe baza unui document administrativ specific şi că nu există cetăţeni UE aflaţi în centrele de detenţie temporară pentru imigranţi.

În ceea ce priveşte atacurile din tabăra de la Ponticelli, ministrul MARONI a afirmat că anchetele judiciare se află în desfăşurare.

Acesta a menţionat, de asemenea, că au fost acordate 3 milioane EUR pentru recensământ şi că pentru cea de-a doua etapă fondurile vor fi furnizate de Ministerul Internelor şi Educaţiei, de regiuni, provincii şi municipalităţi, în colaborare cu UNICEF.

Acesta a menţionat că la data de 9 octombrie va avea loc o reuniune între autorităţile italiene şi cele române, în timp ce la 30 septembrie ministrul MARONI se va întâlni cu ministrul român de interne Cristian DAVID la Bucureşti.

În momentul rezumării reuniunii, preşedintele DEPREZ l-a întrebat pe ministrul MARONI dacă a înţeles corect că măsurile legislative privind libera circulaţie a cetăţenilor europeni circumstanţele agravante vor fi revizuite conform indicaţiilor din partea instituţiilor UE, iar ministrul MARONI a confirmat acest lucru.

Vizitarea a două tabere nomade rome[1]

Delegația a vizitat mai întâi tabăra Casilino 900, apoi tabăra Salone.

Casilino 900, Via Casilina, suburbie din sud-estul Romei

Potrivit presei, în tabăra Casilino 900 trăiesc 650 de persoane, dintre care 250 sunt minori. Tabăra a fost creată cu mai bine de 35 de ani în urmă şi nu a fost niciodată autorizată. Deşi în primele zile mai mult de 500 de tone de material au fost luate de serviciile de igienă ale regiunii, tabăra a apărut ca un grup de barăci în condiţii degradante, ca o „favela". Situația este înrăutățită de absența aprovizionării cu apă şi electricitate şi a sistemelor de încălzire (închise după o vizită a agenților de aplicare a legii care au aflat că tabăra este amplasată ilegal).
Mai mulţi membri ai delegațiilor au vizitat tabăra şi au discutat cu locuitorii asupra condițiilor în care trăiesc aceştia.
Preşedintele Deprez a remarcat că situația este extrem de şocantă în special din cauza duratei acesteia şi a absenței standardelor minime pentru o viață normală.
Potrivit declarațiilor informale de la fața locului, închiderea taberei Casilino 900 şi transferarea locuitorilor într-o tabără „legală" constituie o prioritate a autorităților italiene.

Campo Salone, Via di Salone 323, Roma

Tabăra Salone este administrată de *Comune di Roma*, împreună cu o cooperativă socială. Potrivit presei, aceasta cuprinde 135 containere sau caravane, acolo locuind 700 de persoane. Un autobuz pentru elevi este pus la dispoziție, iar romii muncesc în afara taberei. La prima vedere, condițiile de viață sunt de departe mai bune decât cele din tabăra Casilino 900 şi dovedesc fezabilitatea demnității umane cu şederea temporară.
Prin urmare, chiar şi în acest caz, este dificil de înțeles cum persoanele care locuiesc acolo de ani de zile mai pot fi considerate „nomade".

Conferință de presă – *Locație: Ambasciatori Hotel*[2]

Conferința de presă poate fi ascultată la: http://www.radioradicale.it/scheda/262633

[1] *Taberele au fost convenite cu grupul politic la 10.9.2008*
[2] *Ambasciatori Palace Hotel,* Via Vittorio Veneto, 62 - 00187 Roma, Tel. +39 06 47 493

CONCLUZII:

În ciuda duratei reduse, vizita delegației LIBE a fost utilă deoarece, potrivit raportorului:

1. A făcut posibilă observarea tensiunii sociale şi a climatului care în prezent caracterizează Italia în ceea ce priveşte situația persoanelor nomade. Neliniştea începe să se răspândească, iar sentimentul de nesiguranță pare să sporească printre italieni şi cetățenii străini în viața de zi cu zi. S-a putut remarca o creştere a numărului de acte xenofobe şi rasiste, unele dintre acestea implicând o violență fără precedent. „Alarma socială", citată ca justificare a „pachetului de securitate" şi a „ordinelor de urgență", este încă prezentă, iar rolul exagerat al mass-mediei şi al discursului politic par mai mult să instige decât să calmeze tensiunile existente în societatea italiană.

2. A făcut posibilă examinarea şi înțelegerea parțială a complexității juridice a diferitelor măsuri luate de autoritățile italiene în cadrul „pachetului de securitate". Pachetul grupează un decret de lege transformat în lege, trei decrete legislative, un proiect de lege ordinară şi 4 ordine guvernamentale adoptate conform mecanismului pentru protecție civilă. O astfel de construcție juridică complexă este (şi rămâne) dificil de înțeles. Comunicarea acesteia publicului larg şi mass-mediei pare să fi fost simplificată şi incorectă, creând unele pete negre care necesită intervenții ulterioare precum adoptarea (după solicitarea de informații din partea Comisiei Europene şi adoptarea rezoluției Parlamentului European) „liniilor directoare" ministeriale de completare a „ordinelor" guvernamentale.

3) Chiar dacă a fost marcată de o clară neînțelegere (probabil din cauza problemelor de traducere) a unei intervenții din partea unui membru al delegației LIBE, reuniunea cu membrii parlamentului italian a fost foarte interesantă, deoarece a făcut posibilă verificarea problemelor care pot apărea în momentul punerii în aplicare a măsurilor europene (precum Directiva privind libera circulație a cetățenilor UE). La sfârşitul reuniunii, a fost exprimată dorința de a organiza reuniuni viitoare asupra unor chestiuni mai concentrate şi cu o pregătire mai aprofundată.

4) A făcut posibilă colectarea de opinii, remarci şi critici de la reprezentanții instituțiilor (precum Crucea Roşie şi UNHCR) şi de la ONG-uri cu privire la faptul că, pentru o lungă perioadă de timp, condiția populației nomade a fost subestimată de autoritățile publice şi că situația este serios compromisă.

5) A oferit oportunitatea de a primi clarificări şi asigurări din partea reprezentanților guvernului în special asupra următoarelor chestiuni:
- „circumstanțele agravante" aflate în vigoare în prezent nu se vor aplica cetățenilor UE, iar legea va fi modificată (sau interpretată legal); în consecință, în această privință, Comisia Europeană va fi responsabilă pentru monitorizarea situației;
- decretul legislativ de modificare a legislației italiene de punere în aplicare a Directivei 2004/38 va fi retras şi va fi aprobat un nou proiect de lege în conformitate cu sugestiile Comisiei Europene şi fără condamnarea persoanelor care nu se înregistrează după trei luni de şedere, în această privință trebuind remarcat faptul că guvernul a retras proiectul de decret legislativ, după cum a promis;
- „recensământul" din taberele nomade viza îmbunătățirea integrării sociale a comunității în cauză, în special a minorilor;

- nicio bază de date nu a fost şi nu va fi creată, iar datele colectate în timpul operaţiunilor vor fi tratate ca şi celelalte date similare; niciun minor cu vârsta sub de 14 ani nu va fi identificat sau amprentat fără o autorizaţie din partea autorităţilor judiciare; în această privinţă, autoritatea naţională pentru protecţia datelor este responsabilă pentru efectuarea verificărilor corespunzătoare.

Ministrul a anunţat că situaţia va deveni mai clară după prima etapă a „recensământului” (mijlocul lui octombrie), după adoptarea de către prefecţi („Commissari”) a planurilor de reamplasare pentru taberele legale şi ilegale şi definirea programelor care vizează asistarea şi integrarea membrilor comunităţii în cauză (în special a copiilor).

6) A făcut posibilă observarea angajamentului autorităţilor locale pentru găsirea unei soluţii adecvate pentru taberele de nomazi, în special pentru situaţia de tip „favela” a unei tabere nomade ilegale de 35 de ani (Casilino 900) la doar 10 km de centrul capitalei italiene.

Principalele evenimente înainte de vizita LIBE

2007

31 octombrie. O femeie de naţionalitate italiană, Giovanna Reggiani, este violată şi ucisă la Roma. Suspectul principal este un cetăţean român (ulterior condamnat). Ca urmare a acestei crime brutale, opinia publică începe să solicite măsuri de securitate. Un număr de cetăţeni non-italieni sunt expulzaţi.

17 august. Un biciclist italian este agresat în timp ce se deplasa cu bicicleta în Tor di Valle, o suburbie a Romei. Biciclistul decedează două luni mai târziu ca urmare a agresiunii. Doi cetăţeni români sunt condamnaţi pentru comiterea agresiunii.

2008:

10 mai. În districtul suburban din Ponticelli (municipalitatea Napoli), o fată de etnie rromă în vârstă de 16 ani este acuzată de tentativă de răpire a unui copil de nouă luni. În zilele următoare (12-14 mai) mai multe persoane de etnie rromă sunt atacate fizic, iar persoane necunoscute dau foc unor colibe rome. La 15 mai, toţi locuitorii romi sunt obligaţi să părăsească taberele nomade de la Ponticelli şi să se mute în tabere (şi şcoli) din alte districte. Potrivit zvonurilor, această reacţie violentă a fost iniţiată de criminalitatea locală de tip mafiot (Camorra)[1]. A fost, de asemenea, subliniat faptul că zona în care erau amplasate taberele urma în orice caz să fie evacuate până cel târziu la 4 august pentru punerea în aplicare a programului de reabilitare urbană (PRU) aprobat de consiliul municipal. La 29 mai 2008, adresându-se parlamentului, sub-secretarul de stat de interne a condamnat fără rezerve violenţa şi intoleranţa împotriva etniei rome şi a reafirmat dorinţa guvernului de a acţiona ferm pentru a elimina din rădăcini cauzele acestor manifestări de intoleranţă. Un „raport constatator” asupra evenimentelor a fost pregătit de Agenţia pentru drepturi fundamentale (fiind publicat la 4 august).

21 mai. Făcând referire la articolul 5 din legea pentru protecţie civilă, preşedintele Consiliului italian de miniştri declară starea de urgenţă în regiunile Campania, Lombardia şi Latium. Decizia a fost motivată de alarma socială creată de existenţa taberelor nomade ilegale şi de riscurile pe care le prezintă acestea pentru ordinea publică internă. Starea de urgenţă este declarată prin decret până la 31 mai 2009. Decretul este completat prin trei „Ordinanze” specifice[2] adoptate la 30 mai („Ordinanze” 3676, 3677 şi 3678) care prevăd „recensământul” populaţiei (inclusiv a minorilor) care trăieşte în taberele legale şi ilegale din Napoli, Roma şi Milano. Prefecţii locali în calitatea lor de „comisari extraordinari ai guvernului” sunt

[1] Raportul constator FRA privind „Atacurile violente asupra romilor în "districtul Ponticelli din Napoli, Italia”, p.6; De Arcangelis: „Napoli, ancora roghi contro i Rom, la Comorra dietro gli assalti” in La Repubblica of 15.5.2008 p.11.

[2] „Ordinanze” sunt măsuri excepţionale temporare pe care autorităţile publice le pot adopta la nivel naţional, regional sau local, fiind autorizate de o lege (precum cea privind protecţia civilă) pentru soluţionarea crizelor şi ameninţărilor excepţionale. „Ordinanze” trebuie să enumere legislaţia care poate fi temporar derogată, însă trebuie, în orice caz, să respecte principiile ordinii de drept şi acordurile internaţionale, precum şi legislaţia comunitară. Condiţiile care trebuie respectate în momentul utilizării acestor puteri derogatorii au fost stabilite de către Curtea Constituţională italiană printr-o serie de hotărâri (cea mai recentă fiind hotărârea nr. 277 din 16 iulie 2008, cele precedente fiind nr. 284 din 2006, 127 din 1995, 418 din 1992, 201 din 1987, 4 din 1977, 26 din 1961 şi 8 din 1956).

însărcinați cu punerea în aplicare a „Ordinanze”[1].

23 mai. Guvernul italian adoptă celelalte măsuri juridice ale „pachetului de securitate” italian

1. Prima dintre acestea este decretul de lege[2] nr. 92 din 23/05/2008 (transformat la 24 iulie 2008 printr-o lege definitivă nr. 125) cu titlul „Măsuri urgente privind securitatea publică” care include în special următoarele:

a) Străinii sunt deportați, iar cetățenii UE sunt îndepărtați de pe teritoriu printr-o hotărâre a instanței în cazul în care sunt condamnați la mai mult de doi ani de închisoare;

b) Statutul ilegal al străinilor care comit o infracțiune este adăugat la lista circumstanțelor agravante din Codul Penal;

c) Închirierea unei locuințe imigranților ilegali face obiectul unei condamnări de la 6 luni la trei ani de închisoare.

d) Respectând principiile generale ale ordinii legale, primarii sunt investiți cu sarcina de a adopta, între altele, măsuri urgente motivate pentru a preveni şi rezolva amenințările grave la securitatea publică şi urbană. Noțiunea de „amenințări grave la securitatea publică şi urbană” este definită prin decretul ministrului de interne la 5/05/2008.

2. Al doilea set cuprinde **două proiecte de lege** (transmise Parlamentului la 03/06/2008).

Primul proiect (în prezent, actul Senatului nr. 733 este încă în discuție, astfel încât textul este provizoriu) prevede unele dispoziții legate de persoanele străine precum:

a) Intrarea ilegală face obiectul unei sentințe de încarcerare variind între şase luni şi patru ani. În aceste cazuri, instanța, continuând procedurile cele mai rapide posibil, ar trebui să hotărască expulzarea străinilor.

b) Persoanele străine pot fi ținute în detenție în „Centrele de identificare şi expulzare” pentru 60 de zile pentru a fi identificate. În cazul în care acest lucru nu se realizează în 60 de zile, extinderea perioadei de detenție pentru alte 60 de zile poate fi autorizată de un judecător la cererea şefului poliției. Perioada maximă de detenție este de 18 luni (în loc de 60 de zile ca

---

[1] „Ordinanze” prevede în special că „… **2.** Il Commissario delegato, nell'ambito territoriale di competenza, se del caso anche in deroga alle disposizioni vigenti in materia ambientale, paesaggistico territoriale, igienico-sanitaria, di pianificazione del territorio, di polizia locale, viabilità e circolazione stradale, e salvo l'obbligo di assicurare le misure indispensabili alla tutela della salute e dell'ambiente, provvede all'espletamento delle seguenti iniziative:

a) definizione dei programmi di azione per il superamento dell'emergenza;

b) monitoraggio dei campi autorizzati in cui sono presenti comunità nomadi ed individuazione degli insediamenti abusivi;

c) identificazione e censimento delle persone, anche minori di età, e dei nuclei familiari presenti nei luoghi di cui al punto b), attraverso rilievi segnaletici;

d) adozione delle necessarie misure, avvalendosi delle forze di Polizia, nei confronti delle persone di cui al punto c) che risultino o possano essere destinatarie di provvedimenti amministrativi o giudiziari di allontanamento o di espulsione;

e) programmazione, qualora quelli esistenti non riescano a soddisfare le esigenze abitative, della individuazione di altri siti idonei per la realizzazione di campi autorizzati;

f) adozione di misure finalizzate allo sgombero ed al ripristino delle aree occupate dagli insediamenti abusivi;

g) realizzazione dei primi interventi idonei a ripristinare i livelli minimi delle prestazioni sociali e sanitarie;

h) interventi finalizzati a favorire l'inserimento e l'integrazione sociale delle persone trasferite nei campi autorizzati, con particolare riferimento a misure di sostegno ed a progetti integrati per i minori, nonché ad azioni volte a contrastare i fenomeni del commercio abusivo, dell'accattonaggio e della prostituzione;

i) monitoraggio e promozione delle iniziative poste in essere nei campi autorizzati per favorire la scolarizzazione e l'avviamento professionale e il coinvolgimento nelle attività di realizzazione o di recupero di abitazioni;

l) adozione di ogni misura utile e necessaria per il superamento dell'emergenza.”

[2] Conform articolului 96 din Constituția italiană, un decret de lege constituie o lege „temporară”, însă care intră imediat în vigoare, adoptată de către guvern în momentul în care acesta se confruntă cu circumstanțe extraordinare. Parlamentul ar trebui să transforme decretul de lege într-o lege definitivă în termen de 60 de zile de la adoptarea acestuia (dacă este necesar, cu modificări). În acest caz, legea care a transformat decretul a fost legea nr. 125 promulgată la 24 iulie.

până acum);
c) Şeful poliţiei, chiar înainte de expirarea celor 60 de zile de detenţie, poate efectua expulzarea unei persoane străine, prin informarea imediată a instanţei competente;
d) Obţinerea cetăţeniei italiene prin căsătorie este posibilă după doi ani de şedere în Italia;
Cel de-al doilea proiect tratează ratificarea Tratatului de la Prum, care nu este direct legat de resortisanţii ţărilor terţe

Cel de-al treilea set de măsuri din „pachetul de securitate" a fost transmis comisiilor parlamentare sub forma a trei proiecte de decrete legislative [1] pregătite de guvern pentru a modifica legislaţia existentă care a transpus 3 directive CE cu privire la:
a) Directiva 2004/38 privind libera circulaţie şi şedere a cetăţenilor UE. Conform decretului legislativ, cetăţenii UE:
- care doresc să locuiască în Italia pentru mai mult de trei luni trebuie să dovedească că deţin suficiente mijloace, obţinute din surse legale, pentru a-şi întreţine familia. De asemenea, aceştia trebuie să deţină o asigurare medicală sau să se înregistreze în mod voluntar la serviciul naţional medical.
- pot fi evacuaţi de pe teritoriul ţării din motive de „siguranţă publică" care includ, între altele, faptul că aceştia nu s-au înregistrat la autorităţile competente în termen de 10 zile după expirarea celor trei luni sau dacă sunt consideraţi ca fiind o ameninţare concretă, reală şi serioasă la drepturile fundamentale ale omului, la „siguranţa publică" sau la moravurile publice. Evacuarea acestora este urgentă în cazul în care şederea acestora pare să fie incompatibilă cu o „convieţuire civilă şi sigură" care poate fi demonstrată prin lipsa unei şederi conforme cu cerinţele urbane şi sanitare.
b) Directiva 2003/86/CE privind reîntregirea familiei (resortisanţilor ţărilor terţe (cetăţeni non-UE)). Conform acestui decret legislativ se poate solicita efectuarea unui test ADN, pe cheltuiala solicitanţilor, în cazurile în care condiţiile de reîntregire nu pot fi verificate cu siguranţă prin intermediul documentelor transmise de autorităţile din ţara de origine a solicitantului sau în cazul în care există nelămuriri în ceea ce priveşte autenticitatea documentelor furnizate.
c) Directiva 2005/85/CE privind procedurile de recunoaştere a statutului de refugiat. În ceea ce priveşte în special solicitanţii la azil, în cazul în care aceştia deţin un ordin de expulzare sau evacuare din cauza intrării sau şederii ilegale pe teritoriul Italiei înainte de completarea cererii de azil, aceştia nu vor mai găzduiţi în centre deschise de recepţie ci vor fi ţinuţi în „Centrele pentru identificare şi expulzare".

Guvernul italian a însoţit aceste măsuri de:
- un dialog consolidat cu ţările europene cu etnii rome (în special primul ministru şi ministrul de interne al României)
- un nou angajament pentru reînnoirea acordurilor bilaterale de securitate cu ţările non-europene precum cel cu Libia privind „cooperarea în lupta împotriva terorismului, crimei organizate, traficului de droguri şi a imigraţiei ilegale" (semnat în decembrie 2000 şi intrat în vigoare din decembrie 2002).

19-20 iunie. Vizita Comisarului pentru drepturile omului COE, dl. Hammamberg, în

[1] Un decret legislativ este, conform Constituţiei italiene, o lege adoptată de guvern prin delegarea Parlamentului care defineşte principiile şi limitele care trebuie respectate. Înainte de adoptarea finală, guvernul trebuie să consulte comisiile parlamentare competente.

Italia. În raportul publicat[1] la 28 iulie 2008, comisarul COE şi-a „exprimat îngrijorarea față de recenta adoptare a „pachetului de securitate” care a avut ca rezultat doar vizarea imigranților romi şi de declararea stării de urgență în unele regiuni şi extinderea ulterioară a competențelor prefecților. Frecventa adoptare de legislații de urgență şi a altor măsuri de către un stat membru al Consiliului Europei constituie un indicator al unor insuficiențe serioase ale mecanismului de stat care pare incapabil să soluționeze în mod eficient probleme sociale vechi prin intermediul unei legi ordinare sau al altor măsuri…”

„…observă că, în ciuda unei tendințe de opoziție a statului, legislația internațională a stabilit în mod clar principiul potrivit căruia străinii care sunt vinovați doar de încălcarea legii imigrării nu trebuie să fie tratați de statele de tranzit sau cele gazdă ca infractori sau posibili infractori. Astfel cum prevede articolul 17 alineatul (3) din Convenția internațională privind protecția drepturilor lucrătorilor migranți şi membrilor familiilor acestora din 1990, imigranții aflați în detenție pentru încălcarea dispozițiilor legate de imigrare trebuie reținuți, pe cât posibil, separat de persoanele condamnate sau cele reținute în aşteptarea procesului. Cu toate că Italia nu este parte contractantă la convenție, comisarul consideră acest text ca fiind o referință pentru protecția drepturilor imigranților şi pentru necesitatea evitării ilegalității acestora. Acesta remarcă cu regret dezacordul guvernului asupra acestui punct”.

„…cu toate că se pare că nu există niciun acord de readmitere între cele două țări, Italia a revenit ferm asupra numărului ridicat de imigranți ilegali de origine libiană. În consecință, potrivit autorităților italiene, revenirile au avut ca rezultat planificarea şi monitorizarea de către Italia a evacuării persoanelor deportate din Libia în țările acestora de origine”.

25 iunie. Ministrul Maroni prezintă „pachetul de securitate” în cadrul Comisiei pentru afaceri constituționale din Italia şi explică strategia guvernului:

- facilitarea expulzării imigranților ilegali prin interpretarea intrării ilegale drept o infracțiune
- facilitarea expulzării resortisanților altor state membre UE dacă aceştia nu se înregistrează la trei luni de la intrarea în țară, dacă nu oferă probe privind resursele financiare legale disponibile şi dacă nu locuiesc în case care respectă întrutotul cerințele legale.

În ziua imediat următoare, presa a raportat asupra începerii recensământului în Napoli.

2-3 iulie. Reprezentantul permanent al Italiei înştiințează Comisia (vicepreşedintele Barrot) cu privire la textul „ordinelor de urgență” italiene.

Vicepreşedintele Barrot a solicitat informații suplimentare ministrului Maroni, în special asupra domeniului de aplicare a măsurilor prezentate, cadrul legal, obiectivele şi procedurile „recensământului”. Comisia a solicitat informații suplimentare şi asupra altor aspecte ale „pachetului de securitate” care vizează competențele CE/UE.

7 iulie. În cadrul Consiliului informal JHA, ministrul Maroni se întâlneşte cu vicepreşedintele Barrot şi cu preşedintele Deprez.

Ministrul Maroni furnizează informații preliminare asupra situației taberelor nomade din Italia (700-1000) şi asupra faptului că „recensământul” vizează doar oferirea de asistență socială persoanelor în cauză.

Preşedintele Deprez şi-a exprimat îngrijorarea în fața ministrului pentru textul ambiguu al „Ordinanze” şi l-a informat că Parlamentul European era pe punctul de a discuta, în aceeaşi zi,

[1] A se vedea: https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1309811&Site=CommDH&BackColorInternet=FEC65B&BackColorIntranet=FEC65B&BackColorLogged=FFC679

pe marginea unei rezoluții prin care se exprima îngrijorarea asupra riscului de discriminare indirectă pentru ROMI (majoritatea fiind cetățeni UE). Prin urmare, acesta a promis că va informa imediat grupurile politice cu privire la explicațiile primite, precum şi la posibilitatea acceptării invitației ministrului Maroni de a vizita Italia pentru a constata starea de fapt.

9 iulie. Jonathan Faull (director general al DG JLS) scrie reprezentanței permanente italiene, solicitând Italiei să furnizeze un raport privind punerea în aplicare a „Ordinanze" până la sfârşitul lui iulie 2008. În special, acesta a întrebat:
-dacă primele operațiuni de recensământ în Napoli (cu referințe la religie şi etnie) pot fi considerate ca fiind un incident care nu va fi repetat;
- dacă principiile de protecție a datelor sunt respectate, în special în timpul operațiunilor de amprentare şi dacă minorii sub 14 ani sunt identificați în urma unui ordin judiciar şi doar în scopuri de identificare;
- care este situația în restul teritoriului italian (care nu este acoperit de declarația de urgență);
- şi a solicitat să se trimită Comisiei Europene textul unor alte proiecte de lege aflate în curs legate de „pachetul de securitate" (trei decrete legislative care vizau libera circulație şi şedere a cetățenilor UE, reîntregirea familiei pentru resortisanții țărilor terțe şi tratamentul refugiaților).

10 iulie. Parlamentul European adoptă o rezoluție[1] prin care îşi exprimă îngrijorarea în ceea ce priveşte utilizarea măsurilor extraordinare precum „Ordinanze" (suspendând legislația ordinară), posibilitatea discriminării indirecte a comunității rome (astfel cum reiese din primul recensământ din Napoli), riscul încălcării directivelor CE privind intimitatea (95/46), împotriva oricărei forme de discriminare (2000/43), precum şi privind libera circulație a cetățenilor UE (2004/38).

17 iulie. Adoptarea de către ministrul internelor, după avizul autorității italiene pentru protecția datelor, a „liniilor directoare" pe care comisarii din Napoli, Roma şi Milano trebuie să le respecte pentru protecția datelor personale, în special ale minorilor (astfel cum cere CE) şi evitarea creării vreunei baze de date specifice în momentul realizării „recensământului".

1 august. Ministrul Maroni trimite vicepreşedintelui Barrot un raport privind punerea în aplicare a primei etape a situației de urgență a „taberelor nomade", precum şi textul celor trei „decrete legislative" astfel cum au fost modificate după examinarea de către comisiile parlamentare (a se vedea mai sus), însă nefinalizate încă. O astfel de transmitere poate fi interpretată ca un semn de bunăvoință din partea guvernului național față de Comisia Europeană.

3 şi 16 septembrie. Reuniuni pregătitoare între vicepreşedintele Barrot şi coordonatorii LIBE (şi membrii delegației oficiale).

[1] Texte adoptate de Parlament:
http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2008-0361+0+DOC+XML+V0//EN